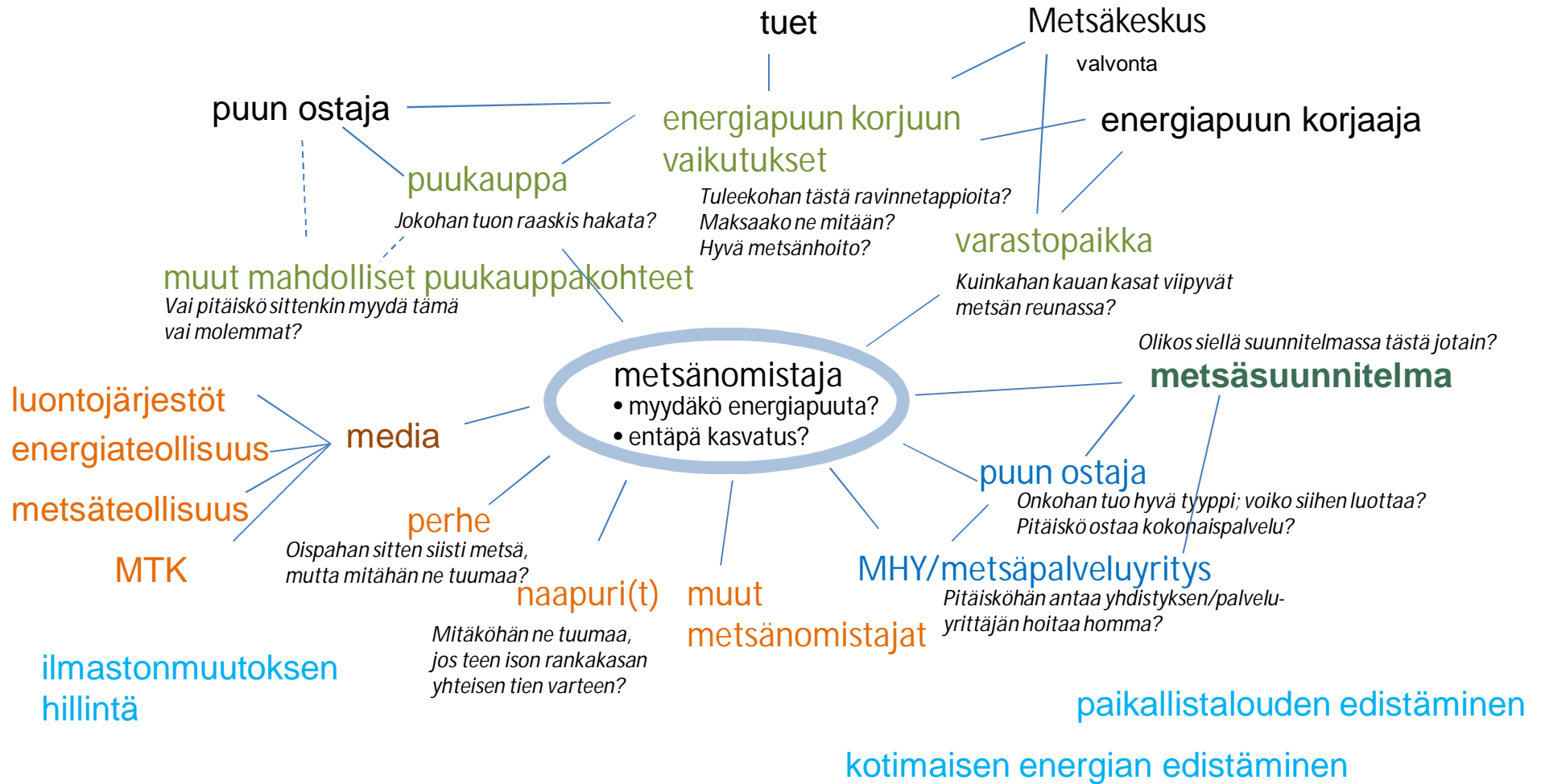

Miksi metsänomistaja myisi energiapuuta?

BIOSERV –hanke
Metsätutkimuslaitos

Energiapuukaupan toimintaympäristö metsänomistajan näkökulmasta, tilannekuvaus v1.0

Selvitettyä valtakunnan tasolla

- yksityishenkilöiden osuus energiapuun kaupasta noin puolet
- kauppatapahtumat useimmiten metsänomistajan ja energiapuun välittäjien välisiä, jonkin verran myös metsänomistajien ja loppukäyttäjien välisiä
- 65% kyselyyn vastanneista metsänomistajista myynyt energiapuuta
- 44% ei osannut nimetä omalla alueella energiapuusta kilpailevia tahoja
- metsänomistajien tietotarpeet kohdistuvat eniten hintoihin, mittaukseen ja tukiin
- tilastointi heikosti kehittynyttä
- energiapuun jaosta alalajeihin halutaan pitää kiinni
- ainespuun energiakäyttö hyväksytään

Lähde: Kurki, P., Mutanen, A. & Anttila, P. Energiapuumarkkinat – käytännön kokemukset ja tilastointimahdollisuudet. 2012 . Metlan työraportteja 228.

BIOSERV -hankkeen tavoite, keinot ja osatehtävät

Yleistavoite

- Edistetään energiapuun tuotantoa ja kauppaa.

Keinot

- Selvitetään metsänomistajapalveluiden kehittämistarpeita energiapuun tuotannossa ja kaupassa.
- Tuotetaan päätöstukimenetelmiä tarpeelliseksi tunnistettuja palveluita varten.

Osatehtävät

- Palveluverkkoanalyysi; Kuinka energiapuun tuottamisen ja kaupan palvelut näyttäytyvät metsänomistajille ja mitkä tekijät johtavat päätökseen tuottaa tai myydä energiapuuta tai siitä kieltäytymiseen?
- Yritysnäkökulma; Millaisia energiapuun tuotannon ja kaupan palveluita ja päätöstukimenetelmiä olisi yritysten ja T&K -organisaatioiden asiantuntijoiden mielestä järkevää kehittää?
- Menetelmäkehitys; päätöstukimenetelmiä energiapuun tuotantoon ja kauppaan

Hankkeessa toteutuva oppimissykli

1. Tilannekuvaus

Mikä voi vaikuttaa siihen, että metsänomistaja tuottaa/myy energiapuuta?

Metsänomistajan toiminta- ja päätöksentekoympäristön graafinen ja sanallinen kuvaus

4. Toimenpiteiden määrittely ja toteutus. Esim. simulointiin, visualisointiin ja asiantuntijatiedon mallittamiseen perustuvat päätöstukimenetelmät

2. Energiapuun tuotannon ja kaupan palveluverkon analyysi metsänomistajien näkökulmasta. Kuka tekee, mitä ja miksi? Mikä puoltaa/estää energiapuun tuotantoa ja kauppaa?
Metsänomistajahaastattelut ja -kyselyt

3. "Kehityskeskustelut"

Vision hahmottaminen ja muutostarpeiden tunnistaminen metsänomistajapalveluissa ja päätöstukimenetelmissä
Yrityshaastattelut ja T&K -työpajat

Ensimmäisiä haastattelutuloksia

- ammattilaisten oltava aktiivisempia, yhteydenotot usein metsänomistajilta
- neuvontaa toivottiin
- toivottiin myös tavoitekeskustelua ja avaimet käteen toteutusta korjuussa
- muuten metsään jäävän puun talteenotto on osalle metsänomistajista hyvä asia
- taloudellinen "nollatuloks" tuntuu riittävän monille, hyödyt ja haitat kyettävä näyttämään /niistä on kerrottava ymmärrettävästi
 - hyvä metsänhoito on perinteisille omistajille tärkeää
 - ravinnekysymykset arveluttavat
 - monikäytöllä on merkitystä; esim. maisema ja maaston kuljettavuus
- poliittinen ja sosiaalinen toimintaympäristö eivät tuntuneet juurikaan vaikuttavan päätöksentekoon, tai sitä ei tunnustettu
- ylätason ilmastopolitiikka osalle metsänomistajista vierasta; miksi tuetaan energiapuun korjuuta?

Miksi metsänomistaja myisi energiapuuta?

- nykytilanne, pääosin perinteisiä omistajia (sukupolvenvaihdos tulossa)
 - metsänhoitosyyt, muut hyödyt/haitat täydentävät päätöksenteon perusteita
 - neuvonnallinen ote, ei niinkään tuotteistettuja palveluita
 - tarvittaessa tarjottava töiden toteutuspalvelu
 - haastatelluissa sekä aktiivisia että hitaammin toimeen tarttuvia omistajia
 - volyymin kasvattamisen näkökulmasta kaikkein aktiivisimpiin ei kovin paljoa kannattaisi panostaa; neuvovat neuvoja 😊

Miksi metsänomistaja myisi energiapuuta?

- Tulevaisuus, nykyiset uudet omistajat (tutkijan visio)
 - myös/etenkin muut kuin metsänhoidolliset syyt (esim. maisema ja kulkukelpoisuus, metsänhoito ulkoistetaan ja nautitaan metsästä)
 - toiminta lähempänä palveluiden myyntiä kuin puun ostamista
 - perustelut: omistajat monitavoitteisia, metsä ei välttämättä tärkeä toimeentulon kannalta, metsä laitetaan omistajan mieleiseen kuntoon (tämä näkyy jo firmojen mainoksissa)
 - palveluiden oltava helppoja hankkia, palvelut nykyistä pidemmälle tuotteistettu
 - pidemmällä tähtäimellä mahdollisuuksia myös puhtaasti tavoitelähtöiseen metsäpalveluun
 - energiapuun kauppa keino vastata metsänomistajan tavoitteisiin
 - voi olla osa laajempaa omaisuudenhoitopalvelua

FORESTENERGY2020